

Libya'da Neler Oluyor? 3

2013-01-11 10:06:00

Sonuç

Yaşananlar ABD ve NATO'nun gözlerini Libya'nın petrol ve doğal gaz zenginliğine diktiklerini, Libya'yı bölmeyi planladıklarını ve en azından onun bir bölümünü kendilerinin ve kuklalarının yönetimi altına sokma yolunda çaba harcadıklarını gösteriyor. Ne var ki bunun böyle olması, Kaddafi yönetiminin suç ve günahlarını görmezden gelmeyi asla haklı çıkarmaz ve çıkaramaz. Libya halkının tıpkı diğer bölge ülkeleri halkları gibi demokratik, özgür ve adil bir toplumda yaşama hakkına sahip olduğu tartışma götürmez. Bu bakımdan, her tutarlı demokrat ve enternasyonalist, Libya halkının, bu ülkedeki önemli ölçüde çürümüş ve yozlaşmış olan rejime karşı meşru taleplerini ve savaşımını desteklemekle ve başka ülkelerde olduğu gibi Libya'da da sıradan emekçilerin ve gençlerin her düzeyde ülkenin yönetimine, göstermelik değil sahici bir biçimde katılımından yana olmakla yükümlüdür.

Ne var ki bugün Libya'da yaşanan savaşım daha çok, egemen sınıfın ya da kliğin iki kanadı arasındaki bir savaşım görüntüsü veriyor. Merkezi Bingazi'de bulunan Libya muhalefetine hem tabandan gelen halkçı ve de potansiyel olarak devrimci öğeleri, hem de egemen sınıf/ klikten ve farklı aşiretlerden gelen burjuva ve gerici öğeleri içerdği anlaşıyor. En azından şimdilik birincilerle ikinciler arasında bir saflaşma yaşandığını ve birincilerin ikincileri etkisiz hle getirmekte olduğunu ya da getirmeye çalıştığını gösteren ciddi bir veriye rastlanmıyor. Tam tersine, yer yer yapılan olumlu ve anti-emperyalist içerikli açıklamalara rağmen muhalefetin, ülkeye müdahale etmeye hazırlanan ABD ve AB emperyalistlerine karşı net bir tutum almadığı, hatt onun güdümüne girme eğiliminde olduğu, örneğin Kaddafi rejiminin hava kuvvetlerini etkisizleştirmek için bir uçuşa yasak bölge uygulamasından, yani

emperyalist akbabaların Libya'ya müdahalesinden yana olduğu görülüyor. Kendileri, Arap-İslm jeografisinde ve ötesinde yüzbinlerce ve milyonlarca insanın ölümünden, yaralanmasından, evlerini ve yurtlarını terketmek zorunda kalmasından sorumlu olan ABD emperyalistleri ve onların bağlaşıklık ve uşaklarının, Libya halkının çektiği acılardan ve Libya'yı bir tiranın zulüm ve cinayetlerinden kurtarma sorumluluğundan söz etmeleri kara mizahın ve ikiyüzlülüğün doruk noktasını oluşturmaktadır. Ama daha da önemlisi, Libya muhalefetinin bu gerçeği görmemesi ya da görmezden gelmesidir. Tam da burada, 1960'lı ve 1970'li yıllardaki görece ilerici konumunu yitirmiş olmasına rağmen Kaddafi rejiminin ABD ve ortaklarının tehdit ve şantajlarına ve olası bir saldırısına karşı direnişinin haklı bir nitelik taşıdığının altı çizilmelidir. Lenin, Sosyalizmin İlkeleri ve 1914-1915 Savaşı adlı makalesinde şöyle diyordu:

Örneğin, yarın, Fas Fransa'ya, Hindistan İngiltere'ye, İran ya da Çin Rusya'ya... savaş açsalar, ilk saldıran kim olursa olsun, bu savaşlar, haklı' savaşlar, savunma' savaşları sayılırlar ve her sosyalist, ezilen, bağımlı, eşit olmayan devletin, ezen, köleci, soyguncu büyük' devlete karşı kazanacağı zaferi sevgi ile karşılar. (Sosyalizm ve Savaş, Ankara, Sol Yayınları, 1976, s. 13)

Libya halkının demokratik, özgür ve adil bir toplumda yaşama özlemi ancak ve ancak iktidarın işçi sınıfının ve diğer emekçilerin gerçek temsilcilerinin elinde olduğu ve Libya'ya her türden emperyalist müdahalenin kayıtsız koşulsuz reddi ve püskürtülmesi koşullarında gerçekleşebilir. Devrimci Libya işçi ve emekçileri, Kaddafi rejiminin despotizmine karşı özgürlük ve demokrasi savaşımını asla, ABD, Britanya vb emperyalistlerinin koruması altında yürütemezler. Tipik bir yeni-sömürge olmayan ve belirli ölçülerde bir bağımsızlığa sahip olan Libya'nın ABD ve AB emperyalistlerinin işgali ya da denetimi altına girmesi, Libya halkının doğal zenginliklerinin ve Libya ekonomisinin açgözlü uluslararası tekellere teslim edilmesi, kısa ve orta erimde hem Libya halkı için bir felket olacak, hem de Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da yükselmekte olan devrimci dalgayı durdurmak isteyen ABD ve AB emperyalistlerinin önemli bir mevzi kazanmaları anlamına gelecektir. Ancak Libya halkının güçlü yurtseverlik ve anti-emperyalizm geleneği dikkate alındığında orta ve uzun erimde zararlı çıkacak olan mutlaka ABD ve ortakları olacaktır. Ömer Muhtar'ın torunları, Libya'nın İtalyan emperyalizminin işgali altına girmeye başladığı 1911'in yüzüncü yıldönümünde ülkelerine saldıran ve

İtalyan faşizminin çizmelerini giymiş olan ABD ve NATO saldırganlarına asla boyun eğmeyeceklerdir.

DİPNOTLAR

(1) Aktaran Ann Talbot, Calls mount for military intervention in Libya/
Libya'ya Müdahale Çağruları Artıyor,World Socialist Web Site, 25 Şubat 2011.

(2) Burada, Başbakan Erdoğan'ın, Mısır, Yemen, Libya, Fas halklarının kendi yazgılarını kendilerinin belirlemesi hakkında söyledikleriyle onun, Türk burjuvazisi ve gericiliğinin ulusal zulmü altında bulunan Kürt halkına karşı tutumu arasında bir çelişme olduğunun altının çizilmesi gerekir. Bu arada CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, Başbakan Erdoğan'dan çok daha geri ve savaş kışkırtıcısı bir tutum takındığını da unutmamak gerek. Bu bay 2 Mart'ta gazetecilerin sorularını yanıtlarken bu konuda şunları söylüyordu:

Hiçbir ülkeye dışarıdan müdahaleyi ilke olarak doğru bulmam. Ancak uluslararası camianın duyarlılıklarıyla Libya halkını talepleri örtüşürse, yeni gelişmeleri beklemek doğaldır. 21. yüzyılda insanların öldürülmesine kimse seyirci kalmaz.

Ben Sayın Başbakan gibi NATO'nun Libya'da ne işi var' gibi bir cümle kurmam. Eğer böyle bir olay varsa önce Dışişleri Bakanlığı'nın, NATO'dan sorumlu yetkililerin durumu değerlendirmeleri ve Başbakan'ı bilgilendirmeleri gerekir. (Okan Konuralp, Libya müdahalesi için şartlı destek,Hürriyet, 2 Mart 2011)

(3) Ancak, Rusya ile Çin'in muhalefeti nedeniyle bu organdan bir uçuşa yasak bölge oluşturma ya da askermüdahale kararı çıkmadı. Gene de, BM'in Kuruluş Sözleşmesi'nin 7. maddesini gerekçe göstererek, sözümona bölgede ve Kuzey

Afrika'da barışı koruma ve Libya halkına yardım etme gerekçesiyle aldığı bu kararın herhangi bir meşruiyetinin olmadığı açıktır.

(4) İngiltere'de yayımlanan Daily Mirror gazetesinde yer alan bir haberde Mısır ordusuna bağlı özel kuvvetlerin Libya'daki isyancılarla birlikte çatışmalara katıldığı belirtiliyordu. Haberde şöyle deniyordu:

The Mirror (Kaddafi'nin- G. A.) Trablus'taki kalesinin, iç savaşı sona erdirmek isteyen ve sayıları giderek artan özel kuvvetlerin tehdidi altında olduğunu açıklayabilecek durumda.

İstihbarat kaynakları bize, Tunus ordusunun Mübarek-sonrası Mısır rejimi askerlerinin Libya'ya girmesine izin verdiğini söylediler. Bu Arapların, Kaddafi-karşıtı isyana verdikleri desteğin arttığını gösteriyor. (Chris Hughes, Egyptian Special Forces Secretly Storm Libya/ Mısır Özel Kuvvetleri Gizlice Libya'yı Bastı, Daily Mirror, 3 Mart 2011)

(5) AFP'in 20 Şubat tarihli bir haberine göre Libya'nın resm haber ajansı Jana, 19 Şubat'ta Libya'daki yetkililerin içlerinde Tunus, Mısır, Sudan, Filistin, Suriye ve Türkiye uyrukluların bulunduğu ve ülkeyi istikrarsızlaştırmak için çaba gösteren bir şebekenin elemanlarını tutukladıklarını bildirmişti. İsrail ile ilişkileri olduğundan kuşkuyla bu kişiler daha önce yapılmış planlar uyarınca yağma ve hastanelerin, bankaların, mahkemelerin, cezaevlerinin, polis karakollarının ve asker polis bürolarının yanı sıra diğer kamu binalarına ve özel mülklere yönelik sabotaj eylemleri yapmakla suçlanmışlardı.

(6) John Gunther, İtalyan işgaline karşı direnişin yoğunlaştığı ve bugün Kaddafi yönetimine karşı muhalefetin merkezi konumundaki- Sireneyka bölgesinin bu çatışmalarda yetişkin nüfusunun üçte birini yitirdiğini belirtiyor. (Bkz: John Gunther, Inside Africa, Londra, The Reprint Society, 1957, s. 165)

(7) 2009 yılı rakamlarına göre, nüfusu 6 milyon kadar olan Libya'da hemen hemen hepsi işçi olarak çalışmakta olan 2 milyon dolayında göçmen olduğu tahmin ediliyordu. Bu, işçi sınıfının hemen hemen yüzde 40'ının ve - istatistiklerin yeterince güvenilir olmadığı ve ülkede çok sayıda yasadışı göçmen bulunduğu dikkate alındığında- belki de yarısının göçmenlerden oluştuğu anlamına gelir.

(8) 1960'larda tasarlanan ve inşaatına 1984'de başlanan Büyük Yapay Irmak Projesi sayesinde Libya'nın ülkenin büyük bölümünün çöl olmasından kaynaklanan- su sorununun giderilmesi için daha şimdiden önemli adımlar atıldığını belirtmek gerekir. Libya, çölün altında bulunan zengin yeraltı su kaynaklarının yeryüzüne çıkarılması ve tarımsal üretim alanlarına taşınması için başlatılan ve devam etmekte olan bu dev projeye milyarlarca dolar harcadı ve daha milyarlarca dolar harcayacak. Dünyanın en büyük sulama projelerinden biri olan Büyük Yapay Irmak Projesiyle oluşturulan ve dünyanın ikinci büyük barajı olan Büyük Ömer Muhtar Barajında biriken suyun miktarı 2010 ortalarında 24 milyar metreküpü bulmuştu. Tamamlanması hlinde, Kaddafi'nin dünyanın sekizinci harikası olarak nitelediği bu projenin, Libya'nın su sorununu büyük ölçüde çözeceğine ve ülkeyi yiyecek üretimi açısından kendine yeterli hle getireceğine inanılıyor.

(9) ABD ve BatıAvrupa'nın izole etmeye çalıştığıLibyasilh ve asker donanım gereksinimini esas olarak Sovyetler Birliği ve onun uydusu olan rejimlerden sağlamakla birlikte, bu ikinci bloğun güdümüne girmedi hatt Moskova'nın Libya sahillerinde asker üs kurma yönündeki isteklerini hiçbir zaman kabul etmedi.

(10) Örneğin, Libya'daki ayaklanmayı Avrupa'da 1848 devrimiyle eşdeğer gören Louis Proyect 7 Mart tarihli bir yazısında, Kaddafi'nin 2008'de Condoleezza Rice'la görüşmesi sırasında söylediklerinden ve ona bazı pahalı hediyeler sunmasından hareketle zamanın ABD Dışışleri Bakanı Rice'ın Kaddafi'nin en iyi dostu olduğunu söyleyebiliyor. (Bkz. Diana Johnstone, Qaddafi, and the dangers of rote thinking/ Diana Johnstone, Kaddafi ve Ezberci Düşünmenin Tehlikeleri)

3-10 Mart 2011